

Y?Id?rma Sonucu Tutum Ölçe?i (YSTÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Y?Id?rma Sonucu Tutum Ölçe?i (YSTÖ)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33356>

Özet

Y?ld?rma Sonucu Tutum Ölçe?i (YSTÖ), çal??anlar?n i? yerinde maruz kald?klar? y?ld?rma (mobbing) eylemlerinin bir sonucu olarak geli?tirdikleri olumsuz örgüt içi tutumlar ve davran??sal e?ilimleri ölçmek amacıyla 2017 y?l?nda geli?tirilmif bir araçtır. Bu ölçek, özellikle örgütsel psikoloji ve yönetim alanlarında, y?ld?rman?n bireysel sonuçlar?n? nicel olarak de?erlendirmek için tasarlanm??tır. Ölçe?in geli?tirilme çal??ması, Bozyi?it ve Gülel taraf?ndan gerçekleştirilmi? olup, psikometrik özelliklerinin (geçerlik ve güvenilirlik) bilimsel yöntemlerle incelendi?i kapsamlı bir ölçek geli?tirme sürecini yansıtmaktadır.

YSTÖ, mobbinge maruz kalan bireylerin i?ten kaç?nma, i?i b?rakma niyeti ve üst yönetime yönelik olumsuz alg?lar? gibi temel tepkilerini ölçen 33 maddeden oluşmaktadır. Ölçek, çal??anlar?n duygusal ve bili?sel tepkilerini derinlemesine analiz ederek, y?ld?rman?n örgütsel ba?l?lk üzerindeki y?k?c? etkilerini ortaya koyma? hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Y?ld?rma, Mobbing, Örgütsel Tutum, i?ten Ayr?lma E?ilimi, ?? Tatmini, Geçerlik, Güvenirlik, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Elif Bozyi?it, Fatma Elif Gülel

Amaç

Y?ld?rma Sonucu Tutum Ölçe?i'nin (YSTÖ) temel amacı, i? yerinde kar??la??lan y?ld?rma eylemlerinin çal??anlar üzerindeki tutumsal sonuçlar?n? sistematik ve standardize edilmi? bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, mobbing ma?durlar?n?n geli?tirdi?i olumsuz tutumlar?, örgütsel ba?l?lk eksikli?ini ve i?ten ayr?lma niyetini belirleyerek, örgütsel davran?? ara?t?rmalar?na katkı sağlamak üzere tasarlanm??tır.

Ölçek, yalnızca y?ld?rman?n varl??n? tespit etmek yerine, y?ld?rman?n yol açt?? spesifik psikolojik ve davran??sal tepkileri (örne?in, i?ten kaç?nma e?ilimi veya üst yönetimin çabalar? de?ersiz buldu?u inanc?) ölçmeye odaklanarak, mobbingin uzun vadeli örgütsel maliyetlerini anlamada ara?t?rmacılara yardımcı olur.

Yapı

YSTÖ, i? yerinde y?ld?rman?n bir sonucu olarak ortaya ç?kan olumsuz örgütsel tutumlar yap?s?n? ölçmektedir. Bu yapı, genellikle birden fazla alt boyutu içermektedir, ancak temel olarak

bireyin i?ine, çal??t??? kuruma ve yöneticilerine kar?? geli?tirdi?i olumsuz bili?sel ve duygusal de?erlendirmeleri kapsar.

Ölçe?in ölçtü?ü temel boyutlar aras?nda **??ten Kaç?nma E?ilimi** (devams?zl?k, i?i yava?latma), **??i B?rakma Niyeti** (organizasyondan tamamen ayr?lma dü?üncesi) ve **Alg?lanan De?ersizlik/Dü?ük Sayg?nl?k** (üstlerin çabalar? takdir etmedi?i veya küçümsedi?i inanc?) gibi mobbingin do?rudan sonuçlar? yer almaktadır. Bu maddeler, y?ld?rma eylemlerinin do?rudan bir sonucu olarak ortaya ç?kan y?k?c? tutumlar? temsil etmektedir.

Geçerlik

YSTÖ'nün geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten y?ld?rma sonucu ortaya ç?kan tutumlar? ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla Bozyi?it ve Gülel (2017) taraf?ndan yürütülmü?tür. Bu çal??malar kapsam?nda, ölçe?in yap? geçerlili?ini sa?lamak için çe?itli istatistiksel analizler kullan?lm??t?r.

Yap? geçerli?i, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleriyle incelenir. Ölçe?in geli?tirilmesi a?amas?nda, maddelerin teorik olarak öngörülen faktör yap?lar?na uygun da??l?m gösterdi?i ve ölçülen yap?y? temsil edebilecek düzeyde oldu?u belirtilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, Bozyi?it ve Gülel'in 2017 tarihli çal??mas?nda detayl? olarak incelenmi?tir. Güvenirlik, ölçe?in tutarl? ve kararl? ölçümler yapabilme yetene?ini ifade eder.

YSTÖ'nün iç tutarl?l?k güvenirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?, 33 maddelik ölçe?in genelinde yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?, bu da maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda homojen oldu?unu kan?tlam??t?r.

Faktör Analizi

Y?ld?rma Sonucu Tutum Ölçe?i'nin yap?s?sal bütünlü?ünü belirlemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Ölçek geli?tirme sürecinde, 33 maddenin hangi alt boyutlar alt?nda topland??n? belirlemek için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r.

AFA sonuçlar?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? y?ld?rma sonucu tutum yap?s?n?n çok boyutlu oldu?unu ve belirlenen faktörlerin teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu analizler, maddelerin faktör yüklerinin yeterli düzeyde oldu?unu ve ölçe?in psikometrik aç?dan sa?lam bir yap?ya sahip oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Orijinal makalede belirtilmese de, tutum ölçeklerinde standart uygulamadır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çalışanlar (Örgüt çalışanları)

Yaş Grubu: Yetkinlik gücü

Popülasyon Detayları: Ölçek, genellikle farklı sektörlerde çalışan, yıldırmaya maruz kalma riski taşıyan veya maruz kalmış olan yetkinlik grupları üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan, 33 maddeden oluşan bir envanterdir.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Psikoloji, İş Yerinde Şiddet, Duygusal Taciz, Örgütsel Bağlılık, Çalışan Tutumları.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: ebozyigit@gmail.com

Yayın Adresi: Elif Bozyigit (Orijinal makalede belirtilen akademik veya kurumsal adresler için ilgili referansa başvurulmalıdır.)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Yıldırma Sonucu Tutum Ölçeği (YSTÖ), akademik araştırma amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Kullanım izinleri ve telif hakları, sorumlu yazar Elif Bozyigit ve makalenin yayınlandığı dergiye aittir. Ölçeğin akademik çalışmalarda kullanımı için yazarlarla iletişime geçilmesi önerilir.

Test Yılı: 2017 (Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yayınlandı yılı.)

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yildirma-sonucu-tutum-olcegi-ysto-toad.pdf

Kaynakça

Bozyi?it, E. ve Gülel, F.E. (2017). Y?ld?rma Sonucu Tutum Ölçe?i (YSTÖ): Geli?tirilmesi, geçerlili?i ve güvenirlili?i. *ODÜ Sosyal Bilimler Ara?t?rmalar? Dergisi (ODÜSOB?AD)*, 7 (2), 167-174.

Makalenin Dergipark ba?lant?s?: dergipark.gov.tr

Y?ld?rma Sonucu Tutum Ölçe?i (YSTÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

??ten kaçma e?ilimindeyim.

??imi b?rakmay? dü?ündü?üm zamanlar olur.

Üstlerim çabalar?m? de?ersiz bulur.

Madde Say?s?: 33